

[Hans Schmidt.]

at behandle her, hvor taletiden er begrænset. Men der er et argument, som fremføres imod fællesmarkedet, de seks, som må behandles nu, fordi dette argument er rigtigt, og fordi det på afgørende måde indvirker på alt, hvad der fremtidigt må ske.

Ved dette argument drejer det sig om den særlige stilling, Storbritannien indtager over for fællesmarkedet ifølge Commonwealthtilknytningen. Det er uden tvivl sådan, at de stærke økonomiske bånd er det, der mest af alt holder sammen på dette klodeomspændende fællesskab. Disse økonomiske bånd har derfor også en afgørende politisk betydning, og det er derfor forståeligt, at Storbritannien er særlig påpasselig med at undgå alt, som kan løse disse bånd. Dertil kommer den rent økonomiske betydning, dette fællesskab har for dette land, når det tages i betragtning, at mindst 40 pct. af eksporten går til Commonwealthlandene. På den anden side er også Storbritannien med henblik på den almindelige, teknisk-økonomiske udvikling tvunget til en stadig udvidelse af sit vareudvekslingsvolumen, når det ikke skal stå tilbage både økonomisk og socialt. Derfor kan det ikke give afkald på de kontinentaleuropæiske markeder.

En sammenslutning af de kontinentaleuropæiske markeder til et fælles marked med en fælles told udadtil gør dog en indtræden umulig for Storbritannien, fordi det dermed ville bringe sammenhængen og alle de fordele, som dette indebærer, i fare.

Til gengæld kan medlemmerne af fællesmarkedet selvfølgelig heller ikke være indforstået med, at Storbritannien tiltræder fællesmarkedet, uden at det accepterer de betingelser, som de andre medlemmer i et ægte markedsfællesskabs interesser har underkastet sig. I særdeleshed kan der ikke tillades nogen undtagelse med hensyn til den fælles told udadtil. Hvor meget vi end har forståelse for den britiske situation, må vi dog også have forståelse for den situation, hvori fællesmarkedet befinder sig på dette punkt. Skulle et medlem, altså eventuelt England, kunne få råmaterialer og halv-

fabrikater til lavere toldsatser og altså billigere end de øvrige medlemmer af fællesmarkedet, ville det skade disse i en sådan grad ved konkurrencen på fællesmarkedet, at man virkelig ikke kan forlange en sådan koncession af dem. Med hvilke midler man end måtte forsøge at komme ud over dette dilemma, med oprindelsesattester, udligningstakster m. m., ville et sådant forsøg dog altid mislykkes. Der findes ikke noget system, ved hvis hjælp man kan konstatere og kontrollere oprindelsen af råmaterialer og halvfabrikata i et færdigt produkt, der er fremstillet i vore dages stærkt opdeltede produktionsproces. Vore meget realistisk tænkende britiske venner har uden tvivl været klar herover fra første færd.

Med ratifikationen af Romtraktaten er Storbritannien bragt i en vanskelig stilling og stillet over for en hård beslutning, men det kunne ikke overraske, at Storbritannien i dette dilemma atter bestemte sig til sin traditionelle politik, d. v. s. for sit Commonwealth og mod en sammenslutning af Kontinentaleuropa. Det gik derfor ved forhandlingerne om frihandelsområdet i sidste ende slet ikke ud på et forsøg på at kombinere fællesmarkedet med et frihandelssystem. Man vidste, at dette ikke var muligt. Det var derimod målet i sidste minut at bringe fællesmarkedet i opløsning og at opretholde den gamle tilstand med de mange små nationale økonomier.

Når vi forstår Storbritanniens vanskeligheder, som det står mellem fællesmarkedet og Commonwealth, og når vi også forstår, at Storbritannien først vendte sig imod fællesmarkedet, fordi det ved dets konstituering var bragt i en vanskelig stilling, så må vi på den anden side forstå den faste holdning, som de seks udviser, og hilse den med glæde. Thi en opløsning eller blot en løsning af det europæiske økonomiske fællesskab, som det blev tilstræbt, ville have betydet et tilbageslag for virkeliggørelsen af de mål, vi går ind for i dette hus, — i Europahuset altså — som vi næppe kan forestille os.

Efter at dette første forsøg med frihandelsområdet er strandet, vil man nu gøre et nyt forsøg med det såkaldte lille frihandelsområde. Man understreger: i